

PORSELEN BİBLOLARIN DEKORATİF NESNEDEN ELEŞTİREL ANLATI ARACINA DÖNÜŞÜMÜ¹

Dr. Öğr. Üyesi Nazlı Harika ZORKUN

DEÜ GSF Çizgi Film ve Animasyon Bölümü

İzmir / Türkiye

nazliharika.zorkuncaglayan@deu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-7276-442X

Öz: Porselen biblolar, geçmişten günümüze dekoratif objeler olarak maddi kültürün önemli bir parçası olmuştur. Genellikle estetik ve narin yapılarıyla iç mekânlarda dekor amaçlı kullanılan bu nesnelere, tarih boyunca toplumsal statü ve beğeni yansımıştır. Ancak çağdaş sanatın disiplinlerarası ve kavramsal yaklaşımı, porselen bibloları geleneksel anlamlarının ötesine taşıyarak sanatsal anlatımın güçlü bir aracı haline getirmiştir.

Çalışmada, porselen bibloların dekoratif nesneden eleştirel anlatı aracına dönüşümü ele alınarak, sanatçıların bu objeleri nasıl yeniden yorumladığı incelenmektedir. Bibloların nostalji, kimlik, tüketim kültürü ve kitle üretimi gibi temalarla ilişkilendirilmesi, onların sadece dekoratif objeler olmaktan çıkıp, toplumsal eleştiri ve hikâye anlatıcılığına hizmet eden eserler haline gelmesini sağlamaktadır.

Özellikle Penny Byrne, Barnaby Barford ve Andrew Livingstone gibi sanatçılar, porselen figürleri manipüle ederek onlara eleştirel, politik anlamlar yüklemiş ve bibloların dekoratif objeler olmanın ötesine geçmesini sağlamışlardır. Bu makale, porselen bibloların çağdaş sanatın çeşitli platformlarındaki anlatı gücü ve disiplinlerarası etkileşimle nasıl yeniden şekillendiğini analiz etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Porselen Biblio, Dekoratif Nesne, Çağdaş Sanat, Eleştirel Anlatı, Toplumsal Eleştiri.

THE TRANSFORMATION OF PORCELAIN FIGURINES FROM DECORATIVE OBJECTS TO TOOLS OF CRITICAL NARRATIVE

Abstract: Porcelain figurines have constituted a significant part of material culture as decorative objects from past to the present. Typically employed for interior decoration due to their aesthetic and delicate qualities, these objects have historically reflected social status and taste. However, the interdisciplinary and conceptual approaches of contemporary art have carried porcelain figurines beyond their traditional meanings, transforming them into powerful instruments of artistic expression.

This study examines the transformation of porcelain figurines from decorative objects into vehicles of critical narrative, focusing on how artists reinterpret these objects. By associating figurines with themes such as nostalgia, identity, consumer culture, and mass production, they are no longer confined to mere decoration but instead become works that serve social critique and storytelling.

In particular, artists such as Penny Byrne, Barnaby Barford, and Andrew Livingstone have manipulated porcelain figures to imbue them with critical and political meanings, thereby transcending their decorative function. This article analyzes how porcelain figurines are reshaped within contemporary art through narrative power and interdisciplinary interaction in contemporary artistic discourse and practice.

Keywords: Porcelain Figurine, Decorative Object, Contemporary Art, Critical Narrative, Social Critique.

---

¹ Makalede Araştırma ve Yayın Etiği'ne uyulmuştur.

EXTENDED ABSTRACT

Porcelain figurines, once synonymous with domestic elegance and refined taste, have long held a place in material culture as ornamental objects. Traditionally confined to the roles of decoration and aesthetic pleasure, these figurines were often seen as status symbols, representing cultural ideals of beauty, nostalgia, and domesticity. However, in recent decades, the advent of contemporary art's conceptual and interdisciplinary approaches has catalyzed a redefinition of such seemingly innocuous objects. The purpose of this study is to explore how artists reinterpret porcelain figurines not merely as decorative items but as critical narrative tools that engage with sociopolitical, cultural, and historical discourses.

The central focus of this research lies in understanding how contemporary artists subvert the figurine's traditional identity to interrogate broader themes such as nostalgia, identity, consumerism, and mass production. Once confined to private spaces and static displays, these objects are now used to interrogate the dynamics of cultural memory, material value, and ideological systems. The transformation of porcelain figurines from passive decoration into active instruments of critique exemplifies a larger movement in contemporary art that blurs the boundaries between fine art and craft, object and narrative, past and present.

In terms of methodology, this study adopts a qualitative, visual analysis approach, supported by a series of case studies. It focuses specifically on the practices of three contemporary artists: Penny Byrne, Barnaby Barford, and Andrew Livingstone. These artists were chosen due to their sustained engagement with porcelain figurines and their shared interest in using them as a means of exploring critical contemporary issues. Through detailed analysis of their artworks, this paper examines how each artist manipulates, deconstructs, or recontextualizes porcelain figurines to create new visual narratives and provoke reflection. The findings suggest that these artists do not merely repurpose figurines but restructure their semantic framework, giving them new life as vessels of meaning. For instance; Penny Byrne utilizes historical figurines and subtly (or violently) alters them to comment on political, social, and environmental injustices. Her work often contrasts the figurine's delicate, nostalgic surface with harsh contemporary realities, thus questioning the selective memory of history and the aesthetics of denial. Barnaby Barford employs mass-produced porcelain figures and reassembles them into complex narrative structures, often exploring themes of consumerism, desire, and capitalist repetition. His installations, while visually rich, serve as a critique of the homogenization of taste and identity in the modern marketplace. Andrew Livingstone, on the other hand, challenges the material sanctity and craft tradition of porcelain by integrating it with industrial or non-traditional materials. His works blur the lines between sculpture, installation, and conceptual art, calling into question the assumed value hierarchies between materials and between high art and craft. The discussion further emphasizes how the inclusion of porcelain figurines within interdisciplinary and multi-material contexts enhances their conceptual and spatial potential. No longer bound to mantelpieces or glass cabinets, these reimagined figures are embedded in larger installations or juxtaposed with incongruous elements, creating new meanings through contrast and irony. This recontextualization allows the figurines to act as narrative devices, prompting audiences to reassess their assumptions about art, culture, and memory.

In conclusion, this study argues that the contemporary artistic treatment of porcelain figurines reflects a wider shift in the role of objects in art—from passive decoration to active commentary. Through critical manipulation and contextual reframing, artists elevate these seemingly benign figures into tools of cultural interrogation and storytelling. This transformation demonstrates the potential of even the most conventional artifacts to serve as mediums of resistance, irony, and reflection in contemporary visual culture.

By revealing the figurines' latent narrative power and their capacity for cultural critique, this research contributes to the understanding of how traditional decorative forms can be appropriated within contemporary art to question prevailing ideologies. It also reinforces the relevance of material culture in conceptual and interdisciplinary practices, emphasizing that art's most powerful messages often emerge from the reinvention of the familiar.

1. Giriş

Porselen üretimi, Avrupa'da ilk kez 16. yüzyılda İtalya'da başlamış ve Floransa Büyük Dükalığı'nda Francesco Maria de Medici'nin öncülüğünde 1575 yılında Avrupa'nın ilk protoporseleni olan 'alla porcellana' üretilmiştir. Bu erken üretim, porselenin Avrupa'daki gelişiminin ilk adımını oluşturmuş ve Fransızlar tarafından 17. yüzyılda Rouen'de yumuşak porselen üretimiyle devam edilmiştir. Ancak porselenin gerçek anlamda sert porselen formunda üretilmesi, Alman simyacı Johann Friedrich Böttger'in 1708-1709 yıllarında Meissen'de gerçekleştirdiği başarı ile mümkün olmuştur. Böttger, 1710'da kurulan Meissen Porselen Manufaktürü ile Almanya'da ve tüm Avrupa'da porselen üretiminin öncüsü olmuştur. Meissen'den yayılan bu teknoloji, Viyana Porselen Fabrikası ve diğer Avrupa ülkelerine de ulaşmıştır. Porselen, üretildiği her ülkede prestij malzemesi olarak kabul edilmiştir. Çin ve Japon porseleninin kimyasal analizlerinin yapılmasıyla teknik açıdan tanımlanabilecek ilk gerçek porselen, 1700 yılında Meissen'de üretilmiştir (Arcasoy ve Başkırkan, 2020, s. 169-173).

1710 yılında Avrupa'da ortaya çıkan porselen figür üretim geleneği, tarihsel ve günlük yaşamdan karakterler ile çeşitli hayvanları betimleyen eserlerle kendini göstermiştir. Zamanla Meissen, seramik sanatının üretim merkezi hâline gelirken; Dresden ise özellikle Meissen porselenlerinin ayrıntılı süslemeleriyle ün kazanmıştır. Dresden ve Meissen'de üretilen porselen figürler, genellikle İtalyan Commedia dell'Arte geleneğinden esinlenen sahne karakterlerini konu almaktadır. Rengarenk kostümler içindeki bu karakterler, dönemin Alman seramikçileri tarafından büyük bir ustalıkla işlenmiştir. Bu erken dönem sanatçılarından biri olan Johann Joachim Kändler, Meissen Porseleni'nin modelleyicilerindendir ve porselen biblo sanatının yaratıcısı olarak kabul edilir. Kändler; aynı zamanda şehvetli Pantalone, neşeli Columbine ve çeşitli yaramaz soytarı figürleri gibi ikonik karakterleri başarıyla yorumlamasıyla tanınmaktadır (Vintage Virtue, 2025).

Porselen figürlerin tarihsel bağlamda dekoratif ve işlevsel kullanımları, çağdaş sanat için kavramsal bir temel oluşturmaktadır. Britanya'da, Chelsea, Bow ve Derby gibi merkezlerde üretilen porselen figürler, genellikle Meissen porseleninden esinlenmiştir. Bu figürler, yemek masalarında misafirleri etkilemek ve çağdaş bir alegori yaratmak için kullanılmıştır. Orta Çağ'da balmumu ve şeker figürleri kullanılırken, porselenin yaygınlaşmasıyla bu materyallerin yerini daha kalıcı eserler almıştır. 18. yüzyılda şık akşam yemeği davetlerinde tatlı sunumları, masalarda gösteri sanatına dönüşerek sembolik manzaralar yaratmıştır. Horace Walpole, 1750'de çağın sanatçılarının tatlı için yeni tasarımlar yapmaya uğraştığını yazmıştır. 1756 yılında Norfolk Dükü ve Düşesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen görkemli bir ziyafete katılan bir davetli, ailesine yazdığı mektubunda, dönemin sofraya kültürüne ilişkin önemli bir gözlemlerde bulunmuştur. Söz konusu yazışmada, çok sayıda yemekten oluşan zarif bir akşam yemeğinin ardından, tatlı servisi için yeniden düzenlenen masanın, çiçek açmış çalılarla çevrili bir park manzarasını andırarak şekilde tasarlandığı ifade edilmektedir. Masanın merkezinde, su püskürten yunus figürlerinin yer aldığı bir su ögesi bulunmakta; etrafı ise çimenler üzerinde rastgele konumlandırılmış geyik figürleriyle süslenmiş olarak betimlenmektedir. Davetlinin aktardığına göre, bu görsel kompozisyon, estetik etkileyiciliği nedeniyle kahve servisine geçilene kadar bozulmadan korunmuştur. Bu anlatım, 18. yüzyıl aristokrat sofralarında porselen figürlerin yalnızca dekoratif unsurlar olarak değil, aynı zamanda doğayı taklit eden ve anlatı kurgusu yaratan öğeler olarak kullanıldığını göstermesi açısından dikkat çekicidir (Latham, 2022).

18. yüzyıl sonu sanatında sıklıkla "kiç" kavramının doruk noktası olarak görülen Meissen porselen objeleri – ailevi ve romantik aşk sahneleri ile çocukluk sevinçleri gibi duygusal temaları yansıtan örnekler – aslında Aydınlanma dönemi Saksonya elitinin doğasını anlamada temel kaynaklar olarak değerlendirilmektedir. Bu objeler, Aydınlanma düşüncelerinin 18. yüzyıl sonu Saksonya toplumuna nasıl nüfuz ettiğini ve özellikle akıl ile duygu arasındaki ilişkiye dair ilerici yaklaşımlar benimseyen yeni bir elit sınıfın – zengin burjuva kesimi ile liberal

aristokratlardan oluşan bir grubun – temel Aydınlanma dönemi edebî eserlerine nasıl ilgi gösterdiğini somut biçimde ortaya koymaktadır. Çay ve kahve gibi sıcak içeceklerin tüketildiği sosyalleşme ritüelleri ile ev içi mekânlarda gelişen izleme ve sohbet kültürleri gibi belirli toplumsal pratiklere derinlemesine entegre olan porselen objeler, gündelik yaşamın önemli bir parçası hâline gelmiştir. Bu objeler, özellikle 18. yüzyıl sonlarında Saksonya toplumunun üst sınıflarında duygusal toplulukların tanımlanması ve yeniden inşasında birincil nitelikte tarihsel kanıtlar olarak değerlendirilmektedir. Aynı zamanda bu örnekler, sanat eserleri ile maddi kültür unsurlarının, metinsel kaynakların yanında mutlaka dikkate alınması gerektiğini açık bir şekilde göstermektedir (Martin, 2024, s. 83).

Porselen biblolar, maddi kültürün önemli bir ögesi olarak, toplumların estetik anlayışları ve sosyal yapılarına dair bilgiler sunmakta; dönemin kültürel değerlerini ve günlük yaşamını yansıtarak tarihsel süreçlerin daha somut bir şekilde anlaşılmasına katkı sağladığı görülmektedir. Özellikle dokümanlarla birlikte ele alındığında, porselen biblolar kültürel anlatının şekillendiği nesnelere olarak, bireysel ve toplumsal duyguların ifadesine dair önemli bilgiler barındırmaktadır. Günümüzde çağdaş seramik sanatçıları, bu tarihsel figürleri yeniden yorumlayarak kimlik, aidiyet ve toplumsal cinsiyet gibi kavramları sorgulayan eserler üretmektedir. Porselenin geleneksel estetik kodlarını değiştiren bu çağdaş yaklaşımlar hem malzeme hem de figüratif anlatıma yeni yorumlar katmaktadır.

Bu kapsamda araştırma, porselen bibloların dekoratif nesneden eleştirel anlatı aracına dönüşümünü incelemek üzere göstergebilimsel çözümleme ve amaçlı örneklem yöntemlerine dayanmaktadır. Penny Bryne, Barnaby Barford ve Andrew Livingstone'a ait seçili eserler incelenmiş; porselen figürlerin biçim, malzeme, müdahale stratejileri ile sergileme metinlerinde yer alan ikonik ve simgesel göstergelerin anlam üretimi üzerindeki etkileri çözümlenmeye çalışılmıştır. Bu süreçte eserlerdeki figürlerin yalnızca estetik bir dekor unsuru değil, aynı zamanda ideoloji, kimlik ve tüketim kültürünü görünür kılan bir anlam taşıyıcısı olarak işlediği ortaya konmuştur. Çalışma porselen bibloların çağdaş sanatta hangi göstergesel ve söylemsel mekanizmalar aracılığıyla konumlandığını ve sanatçıların bu unsuru estetik ve kavramsal bir araç olarak nasıl kullandıklarını anlamak için bir kaynak sunmayı da hedeflemektedir. Penny Bryne'un politik krizleri görünür kılan müdahale ile yeniden işleme pratiği; Barnaby Barford'un hazır porselen figürleri parçalama, yeniden kurma ve anlatısal kurgulama yolu ile tüketim ve sınıf gibi ilişkileri sorunsallaştırması; Andrew Livingstone'un malzemeyi kavramsal bir eksene yerleştiren süreçsel yaklaşımı, porselen biblo formunu çağdaş sanatta farklı eleştirel alana taşıyan özgün stratejiler sunar. Bu nedenle, söz konusu özgün yaklaşımı temsil etmeleri dolayısıyla bu sanatçılar amaçlı örneklem kapsamında tercih edilmiştir. Böylece bu üç sanatçı, malzeme-müdahale ve anlatı pratiklerinde birbirini tamamlayan ancak yöntemsel olarak ayrıışan göstergebilimsel analize uygun temsil gücü yüksek bir zemin de sağlamaktadır.

2. Porselen Figürlerin Tarihi

18. yüzyılın ortalarına dek İngiltere, porselen ihtiyaçlarını ağırlıklı olarak Uzak Doğu, Fransa ve Almanya'dan ithalat yoluyla karşılamaktadır. Bu dönemde porselen, özellikle ev dekorasyonunda prestijli bir unsur haline gelmiş ve bazı evlerde sadece bu ürünlerin sergilendiği özel koleksiyon odaları oluşturulmuştur. Şömine raflarında dekoratif amaçla sıkça kullanılan figüratif porselenler arasında, Çin menşeli ürünler öne çıkmıştır. Artan talep doğrultusunda, 1744 yılında Nicolas Sprimont tarafından Chelsea'de kurulan fabrika, İngiltere'deki ilk yerli porselen üretim merkezlerinden biri olmuştur. Bu fabrikada üretilen yumuşak hamurlu porselenler hem işlevsel hem de figüratif özellikler taşımaktadır. Sadece dekoratif amaçlı üretilen figüratif porselenler ise sayıca

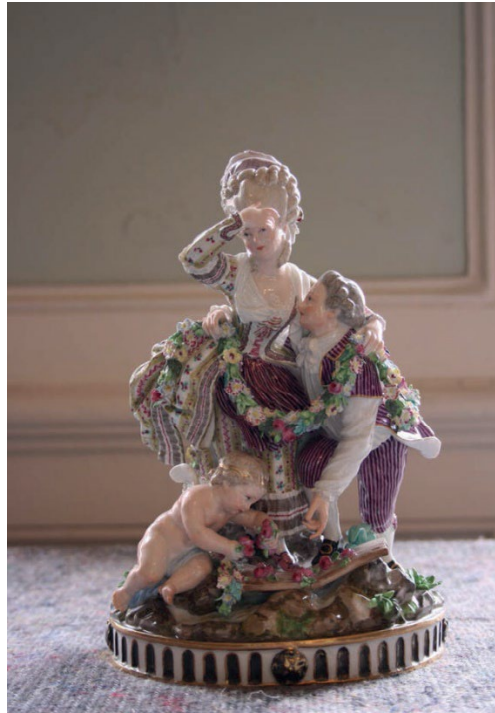
daha sınırlıdır. Özellikle 1760'lı yıllarda üretilen figür grupları ve vazolar, detaylı süslemeler, canlı renkler ve Sévres tarzı altın yıldız bezemeleriyle dikkat çekmektedir. François Boucher'ın gravürlerinden ilham alınarak tasarlanan Görsel 1'de yer alan Müzik Dersi ve Dans Dersi isimli porselen heykel, dönemin sanatsal beğenisini yansıtan önemli örneklerdendir. 1750 yılında Derby'de kurulan porselen fabrikası, Chelsea fabrikasının üretimiyle rekabet edebilecek kalitede figüratif porselenler üretmiş ve bu alanda önemli bir rol üstlenmiştir. Derby fabrikası, Rokoko üslubunda Çin figürleri ile dönemin modasına uygun kıyafetler giymiş hanımefendi ve beyefendi tasvirleriyle tanınmıştır. Bu gelişmeler, İngiltere'nin porselen üretiminde yalnızca teknik değil, estetik anlamda da Avrupa'daki diğer öncü üreticilerle yarışır bir düzeye ulaştığını göstermektedir (Coutts, 2001, s. 144-152).

Görsel 1. Anonim, 1765, Müzik Dersi / Music Lesson. Victoria and Albert Museum, London. *Antikalar*. URL1

18. yüzyılda porselen üretimindeki diğer önemli fabrikalardan biri, Alman Meissen Porselen Fabrikası olmuştur. Bu fabrikada, dönemin önde gelen porselen sanatçılarından Johann Joachim Kändler (1706–1775) tarafından figüratif porselen biblolar üretilmiştir. Bu eserler, porselenin işlenmesi konusundaki zorlukların üstesinden gelinerek sanatsal zarafet ve kalite açısından dönemin en dikkat çekici örneklerinden biri olmuştur. Bir diğer önemli sanatçı ise Franz Anton Bustelli (1723-1763) olup, rokoko dönemine özgü romantik bir üslupla yaptığı biblolarla tanınmaktadır. Bustelli'nin eserleri, dönemin sanatsal özelliklerini, moda tasarımlarını, karakterlerin teatral doğasını ve dinamiklerini zarif bir şekilde yansıtmaktadır (Chilton ve Domenico, 2001, s. 180-185).

18. yüzyılın ortalarına gelindiğinde, küçük boyutlu porselen heykelcikler en çok saray yaşamında, özellikle de resmi yemek masalarının süslenmesinde kullanılmaktadır. Bu uygulamanın öncülüğü, 1740'lı yılların başında Meissen Porselen Fabrikası tarafından yapılmış ve kısa sürede Avrupa'daki diğer saray çevrelerinde de yaygınlaşmıştır. Ancak 1780'lerde, Meissen'in Marcolini dönemine girilmesiyle birlikte bu kullanım biçimi giderek azalmaya başlamıştır. Bu dönemde porselen figürler, Kabinettstück olarak adlandırılan ve seçkin iç mekânlarda bağımsız sanat objeleri olarak sergilenen bir kategoriye dönüşmüştür. Özellikle duygusal temaları işleyen, Görsel 2'de bir örneği yer alan Michel Victor Acier'in figürleri, bu yeni tür objelerin karakteristik örnekleri arasında yer almıştır. Porselen figürlerin bu şekilde kullanımı, ev içi sergileme pratikleri ve nesnelerin bireysel ile toplumsal kimliğin ifadesindeki rolü üzerine düşünmemize olanak tanımaktadır. Antropolog Daniel Miller, *The Comfort of Things* (2008) adlı eserinde, Londra'da aynı sokakta yaşayan bir grup üzerine yaptığı araştırmada; bu kimselerin ev içi ortamlarında kendilerini çevreledikleri nesnelerin rastgele seçilmiş birer koleksiyondan ibaret olmadığını görmüştür. Aksine, bu nesnelerin zaman içerisinde, bireyin ya da hanenin kimliğini yansıtan bilinçli tercihlerle bir araya getirildiğini savunmaktadır. Dolayısıyla, bu nesneler, onları seçen kişilerin ilgi alanları, değerleri ve kaygıları hakkında anlamlı ipuçları sunmaktadır. Miller ayrıca, bu eşyaların kendileriyle ilişkilendirilen duyguları "depoladığını, içinde tuttuğunu ve dışa yansıttığını" öne sürerek, nesnelerin duygusal ve sembolik boyutlarına dikkat çekmektedir (Martin, 2024, s. 81).

Görsel 2. Michel Victor Acier, 1777, Kırık Köprü / Die zerbrochene Brücke.

Matthew, M. (2024). *Sentimental Porcelain. Meissen Porcelain and Enlightenment Sensibility in Late Eighteenth-Century Saxony*. Diciottesimo Secolo, s. 83.

Birçok seramik sanatçısı, Almanların porselen alanındaki başarısını örnek almıştır. Bunlardan en önemlilerinden biri, 1743 yılında Napoli’de kurulan Capodimonte porselen fabrikasıdır. Bu fabrika, Meissen’de üretilen sert-pasta porselenin yumuşak-pasta taklitlerini üretmiştir. Başlangıçta Capodimonte figürleri, ıslak gibi görünen parlak beyaz bir yüzeye sahipken; son yıllarda, şirket melek figürleri, serseriler ve akıcı elbiseler giymiş kadınlar gibi duygusal öğeler üretmeye yönelmiştir (Vintage Virtue, 2025).

Antika dükkânlarında ve geleneksel salon vitrinlerinde sıklıkla karşılaşılan Meissen ve Dresden’in figürinleri ve Capodimonte’nin pastel tonlardaki zarif figürleri, porselen bibloların sanatsal ve estetik bir ifade biçimi olarak uzun süre boyunca varlığını koruduğunu göstermektedir. Sütçü kızlar, romantik çiftler, pastoral sahneler ve dekoratif hayvan figürleri gibi idealize edilmiş kompozisyonlar, yüzyıllar boyunca zarif bir estetik anlayışın simgesi olarak koleksiyonlarda yerini almış ve büyük bir titizlikle korunmuştur (Walton, 2017, s. 431).

3. Porselen Bibloların Kavram Dönüşümü

20. yüzyılda savaşlar, sanatı belirgin şekilde yönlendirmiş; bu dönemde geleneksel sanattan önemli kopuşlar yaşanmıştır. Özellikle Doğu Avrupa’daki ekonomik ve politik değişimler, sosyo-kültürel çöküşlere yol açmış ve yeni bir dünya düzeninin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Avrupa’dan Amerika’ya yoğun göçler yaşanmış, göç eden sanatçıların eserlerinde bu sürecin izleri belirgin şekilde görülmüştür. Bu bağlamda, savaş karşıtı sanat anlayışıyla öne çıkan Marcel Duchamp, 2. Dünya Savaşı sonrasında klasik sanat anlayışını reddederek hazır nesneyi sanatın bir malzemesi haline getirmiştir. Tepkiyle karşılanan bu yaklaşım, bugün sanatta devrim niteliğinde bir kırılma noktası olarak değerlendirilmektedir (Housefield, 2012).

Hazır nesne kullanımıyla birlikte sanat malzemelerinde çeşitlilik artmış, seri üretim ürünleri olan biblolar da sanat nesnesi olarak yeniden yorumlanmıştır. Antik çağlardan itibaren uzun bir geçmişe sahip olan biblolar, geleneksel süs eşyası kimliğinden sıyrılarak postmodern sanatın malzemesi hâline gelmiştir. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren çağdaş sanatçılar, sağlam bibloları kırarak veya kırık parçaları birleştirerek assemblajlar yoluyla yeni kompozisyonlar üretmişlerdir. Porselen figürleri yalnızca nostaljik ve estetik bir obje olarak değerlendirmek yerine, onları toplumsal eleştiri ve kavramsal anlatım için birer araç olarak kullanmaya başlamışlardır. İkinci el dükkanlarından topladıkları özellikle Avrupa üretilmiş, döneminin yemek masalarında dekoratif süsleme olarak kullanılan porselenlerini yeniden yorumlamaktadırlar. Penny Byrne, Barnaby Barford ve Andrew Livingstone gibi sanatçılar, bu figürleri yeniden yorumlayarak, onlara ironik, eleştirel ve politik anlamlar yüklemişlerdir. Byrne’un eserlerinde porselen biblolar, günümüzün toplumsal ve politik gerçekliklerini eleştiren güçlü semboller olarak yeniden şekillendirilirken, Barford, hazır nesnelere bozup yeniden birleştirerek çağdaş tüketim kültürü ve sınıfsal ayrımlara dair anlatılar üretmektedir. Livingstone ise materyal aracılığıyla metaforik bir anlatı sunarak, porselenin fiziksel özellikleri üzerinden kavramsal sorunsalları sorgulamaktadır.

1965 yılında, Avustralya’nın bölgesel bir kenti olan Mildura’da doğan Penny Byrne, günümüzde, çağdaş siyasal ve toplumsal meselelerle derinlemesine ilişkili çalışmalarıyla tanınan, Melbourne merkezli bir sanatçıdır. Byrne, çeşitli materyalleri kullanarak, dünya genelinde meydana gelen vahşetlere karşı sergilenen kayıtsızlığa yönelik şok ve öfke duygularını yansıtan heykelsi eserler üretmektedir. Sanatçı, günlük haberler ve sosyal medya akışları aracılığıyla tüketilen görüntüler karşısında sergilenen edilgen tutumu sorgulayan işler üretmekte; bu görüntülerin karşısında duyarsız kalmayı eleştirmektedir (Penny Byrne, 2015). Byrne, hukuk eğitimini tamamlamış; ancak mesleki uygulamaya geçme sürecinde, hukuk pratiğinin kendi arzuları ve ilgileriyle örtüşmediğini fark etmiştir. Bunun üzerine, kariyerine profesyonel bir restoratör olarak yön vermiştir. Bu

alandaki çalışmalarını 2004 yılına dek sürdürmüş, aynı yıl Melbourne Fringe Festivali kapsamında Görsel 3'te yer alan *It's Murder on the Dance Floor* başlıklı eserle sergiye katılmıştır. Byrne'in elinde, onarımı mümkün olmayan bir porselen biblo bulunduğundan, söz konusu nesneyi ilk asamblaj (birleştirme) çalışmasının temel malzemesi olarak kullanmaya karar vermiştir. Ortaya koyduğu eser, bir elinde kılıç sallayan, diğer elinde ise kanlı ve kesik bir baş tutan bir balerini betimlemektedir. Byrne, bu bağlamda şu ifadeleri kullanmaktadır: "Konservasyon perspektifinden bakıldığında yaptığım şey tamamen uygun değildir. Nesnelere kutsal kabul edilir; onlara zarar verilmemeli, tahrip edilmemeli ya da herhangi bir biçimde dönüştürülmemelidir. Bu nesnelere yaptığım şey tam anlamıyla dehşet verici." Bununla birlikte, kitsch (bayağı süs eşyası) figürinlerin hem estetik niteliklerine hem de kendilerine özgü tuhafıklarına karşı bir yakınlık ve takdir geliştirdiğini de dile getirmektedir. "Bir bakıma onları kurtarıyor ve onlara yeni bir yaşam olanağı sunuyorum," ifadesiyle bu yaklaşımını açıklamaktadır. Yine de sanat üretimi ile restoratörlük görevini aynı gün içinde sürdürebilmenin mümkün olmadığını ve bu iki uğraşı ayrı günlerde gerçekleştirdiğini belirtmektedir (Weiss, 2013, s. 42).

Görsel 3. Penny Byrne, 2010, Dans Pistinde Cinayet Var / *It's Murder on the Dance Floor*. *HiFructose: The New Contemporary Art Magazine*.URL2

Penny Bryne, bibloları farklı malzemelerle yeniden yorumlayarak oluşturduğu sanat pratiğinde; dünyanın mevcut durumu ve bireyin bu bağlamdaki konumuna odaklanmaktadır. Eserlerinde, izleyicileri kendi duruşlarını ve hislerini sorgulamaya yöneltmekte ve didaktik bir anlatımdan kaçınarak, onları yaşadıkları dönemi daha derinlemesine anlamaya nazikçe yönlendirmektedir. Sanatçı, büyük ölçekli toplumsal meseleleri ince bir mizah ve zekâ unsurlarıyla birleştirmektedir (Smith, 2019).

Penny Byrne; emaye boyalar ve epoksiyle birleştirerek oluşturduğu biblolarıyla, dünyanın mevcut durumuna eleştirel bir bakış sunmaktadır. Bryne, porselen bibloları yalnızca dekoratif ya da işlevsel bir unsur olarak değil, politik ve toplumsal eleştiriyi dile getiren bir araç olarak kullanma noktasında önemli bir yaklaşım sergilemiştir. Bu tutumunu, 2007 yılında gerçekleştirdiği *Blood, Sweat and Fears* adlı (Görsel 4) ilk büyük solo sergisiyle somutlaştırmıştır. Porselen figürinlerini yeniden modle ederek onların anlamlarını yapılandırmakta ve çağdaş toplumsal, politik meselelerle ilişkilendirilen eserler üretmektedir. Bryne bu müdahaleyi şöyle dile getirmiştir; "Eski porselen figürleri alıp kullanım amaçlarına müdahalede bulunarak, onları çağdaş dünyaya entegre ediyor ve 21. yüzyıla güncelliyorum. Bu antika objenin üzerine modern katmanlar eklemek, çoğu zaman beklenmedik ve çarpıcı bir kontrast yaratıyor." Byrne'in sanatsal pratiği, geleneksel seramik formlarını hem estetik hem de kavramsal düzeyde yeniden ele alarak, seramiğin yalnızca dekoratif bir öge olarak değerlendirilmesine karşı güçlü bir eleştiri sunmaktadır. Sanatçının figürinleri manipüle ederek onlara yeni bir anlam katması, seramiğin toplumsal meseleleri ele alma potansiyelini sanatın güçlü bir ifade aracı olarak gözler önüne sermektedir (Walton, 2017, s. 431).

Görsel 4. Penny Byrne, 2007, Guantanamo Körfezi Hatıraları / Guantanamo Bay Souvenirs. [Artlink.URL3](#)

Byrne, çevresel sorunlar karşısında hükümetlerin eylemsizliğini eleştiren bir grup eser üretmiştir. Kuş gribi dünya genelinde yaygınken ürettiği Görsel 5'teki *H5N1* isimli çalışmasında, kuş gribi teması işlenmiş olup, üst sınıfa mensup porselen bibloları, enfekte olmuş çiftlik hayvanlarını tutarken solunum cihazlarıyla korunduğu şekilde yorumlamıştır.

Görsel 5. Penny Byrne, 2006, H5N1. *myModernMet*. URL4

Kürk ticaretinin vahşeti ve evcil hayvanların derilerinin yüzülmesindeki artışı eleştiren, *She Had Blood on Her Hands* adlı yeniden yorumlanmış bir biblo çalışması ise hayvan postlarının bilinçli olarak farklı türler şeklinde etiketlenmesi ve bu ürünlerin moda endüstrisi tarafından “uyum” adı altında benimsenmesi, etik dışı uygulamaların estetik ve görkem uğruna nasıl sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır. 2015 yılında ise *EuropeEurope* serisinde (Görsel 6) ise Avrupa’daki göçmen krizine odaklanırken, aynı zamanda tekneyle Avustralya’ya ulaşmaya çalışan mültecilerin durumuna da atıfta bulunuyor.

Görsel 6. Penny Byrne, 2015, AvrupaAvrupa/EuropeEurope. *Pennybyrneartist*. URL5

Byrne, Görsel 7'deki *Hiroshi and His Friends Are Having a Whale of a Time* (2006-07) adlı serisi ile Japonya'nın balina avcılığı politikalarına yönelik eleştirel bir bakış sunmaktadır. Neşeli çizgi film karakterlerinin, kanlar içindeki balinaların üzerinde oturdukları sahneler aracılığıyla, bu ciddi çevresel meseleye ironik bir anlatım kazandırılmıştır. Söz konusu eserler, Güney Okyanusu'nda *Sea Shepherd Conservation Society* ile Japon balina avcılığı filosu arasında yaşanan çatışmalar bağlamında güncelliğini ve toplumsal duyarlılığını korumaktadır. Bu dönemde, Avustralya Başbakanı Kevin Rudd, liderliğini yaptığı İşçi Partisi hükümetinin Japonya'ya karşı daha sert bir tutum sergileme ve balinaların korunmasına yönelik aktif adımlar atma yönündeki önceki taahhütlerinden geri adım atmakla eleştirilmiştir (Walton, 2017, s. 432).

Görsel 7. Penny Byrne, 2007, Hiroshi ve Arkadaşları Balina Keyfi Yaşıyor / Hiroshi and His Friends Are Having a Whale of a Time. *Pennybyrneartist*. URL6

Porselen bibloları yorumlayan bir diğer sanatçı Barnaby Barford'un eserleri, seramik fırını veya seramik üretim süreçleri kullanılmadan, hazır figürlerin parçalanıp yeniden yapılandırılması ve boyanmasıyla oluşturulmuştur. Barnaby Barford ise romantize edilmiş hazır nesnelere yola çıkarak teatral sahneler oluşturduğu bir sanat stratejisi kullanmakta ve bu strateji aracılığıyla çağdaş kültür ve topluma görsel bir yorum getirmektedir (Kim, 2014, s. 71). Barford, hazır nesnelere parçalara ayırarak ve yeniden düzenleyerek onları yeni anlatılar içinde sunmuştur (Livingstone, 2011, s. 51).

Barford'un enstalasyonlarından birinde, bir kız bir güvercin sürüsünden kaçmaya çalışırken elinde bir KFC aile kovası tutmaktadır. Bir başka kız ise meydana dağılmış teneke kutularını toplayarak çöpe atmaktadır. Başka bir eserinde ise bir grup çocuk, pankartlar tutmaktadır. Sanatçı, tanıdık çağdaş imgeleri mizahi bir şekilde kullanır; ancak figürler, masallardan fırlamış gibi görünmektedir. Barford, yakın tarihli bir röportajında şunları söylemiştir: "Duygularımız ve karakteristik özelliklerimiz değişmedi, bu bizi insan yapan şeydir. Bu, bir tür Britanya perspektifidir; bu hiciv anlayışıyla hem eğlenebilmek hem de ciddi olabilmektir." (Euromaxx, 2013).

Görsel 8. Barnaby Barford, 2009, Aile Ziyafeti / Family Feast. The Good, The Bad, The Belle serisinden. *BarnabyBarford*. URL7

Disiplinlerarası üretim pratiğini seramik, heykel ve görsel hikâye anlatımı arasında kurduğu bağlarla şekillendiren Barford, bu yaklaşımını zamanla hareketli görüntü alanına da taşımıştır. Sanatçının animasyon alanındaki ilk denemesi olan *Görsel 9'daki Damaged Goods*, Barford'un animasyon dünyasına attığı ilk adımı ve porselen karakterleri için yenilikçi bir evren yarattığı bir yapım olarak öne çıkmaktadır. Antik bir eşya dükkanında yaşayan porselen figürlerinin oynadığı trajik bir hikâyeyi anlatmaktadır. Bu film, seramiklerin değer anlayışları üzerinden yasaklı aşk, maddi zenginlik ve sınıf ayrımları gibi kavramları derinlemesine keşfederken, aynı zamanda klasik yoksulluktan zenginliğe giden yolun tersine çevrildiği bir anlatım sunmaktadır. Barford, "Filmin rafları, karakterler için tüm dünyayı oluşturuyor," diyerek, "Bu karakterler, soylulukla değil, maddi zenginlik aracılığıyla toplumun farklı kesimlerini temsil ediyor; üst raflar, lüks kristal, gümüş ve altın eşyalarla süslenmişken, zemin yalnızca kırık, terkedilmiş eşyalarla dolu," şeklinde açıklamaktadır. Bu açıklama, karakter ve mekân tasarımında dramatik anlatımın nasıl etkili bir şekilde yakalandığını ortaya koymaktadır. Barford, animasyon projesi üretme fikrini ise her zaman eserlerini bir film sahnesi olarak hayal etmesi ve izleyicilerin her birinin farklı hikâyeler oluşturmasını sağlamayı hedeflemesiyle açıklamaktadır (Barnaby Barford, 2009).

Görsel 9. Barnaby Barford (Yönetmen: Barnaby Barford), 2008, Hasarlı Mallar/Damage Goods. Stop-frame ve 2D animasyon, 10 dk., 16:9, SD digital file. *Motionographer*. URL9

Akademisyen ve yazar olan Britanyalı sanatçı Andrew Livingstone birçok uluslararası koleksiyonda yer almakta olup, 2009'da Kore'deki Dünya Seramik Bienali'nde Onur Ödülü, 2012'de Tayvan Seramik Bienali'nde Jüri Ödülü ve 2015'te Cheongju El Sanatları Bienali'nde Onur Ödülü'nü kazanmıştır. Andrew, sanatsal pratiğinde kil, film ve dijital medya gibi farklı araçları kullanarak, seramik malzeme, süreç ve sosyal bağlamları araştırmaktadır. Eserlerinde hem el yapımı hem de hazır objeleri kullanarak, seramiklerin genişletilmiş alanını ve dijital medya, film, fotoğrafçılık gibi araçlarla etkileşimini keşfetmektedir. Bu araştırmalar, seramiklerin otantik bir konumlandırılmasını yeniden tanımlamayı amaçlamaktadır (Livingstone , t.y.).

Andrew Livingstone, Görsel 10'daki *Automateriality* adlı eserinde, figürün temsiline dair geleneksel anlayışları tersine çevirerek eleştirel bir yaklaşım sergilemektedir. Eserde, bir tarafta geleneksel lederhosen (deri pantolon) giymiş bir Alman çocuğunun stilize edilmiş bir porselen biblosu yer alırken, diğer tarafta bu figürün pişirilmemiş bir kopyası bulunmaktadır. Bu kopya, seramik astar sıvısı ile beslenen bir formda olup, damarsal besleme yöntemiyle sürekli olarak ıslak kil ile beslenmektedir. ıslak kilin sürekli olarak figüre verilmesi, sanatçının eserin "canlı" olduğu fikrini vurgulamasına olanak tanır. Bu durum, hazır ve değişimden yoksun olan biblo ile karşılaştırıldığında, canlılık ve sürdürülebilirlik kavramlarını çağrıştırarak güçlü bir zıtlık yaratmaktadır. Livingstone, bu sürecin özellikle figürün hasta olduğu ve hayatta tutulduğu gerçeğiyle izleyiciye şok edici bir görsel deneyim sunduğunu belirtmektedir. Eserdeki ıslak kil sıvısı, kan ve vücut sıvılarının yerini alarak anlam katmanlarını derinleştirir (Strauss, 2012, s. 265).

Görsel 10. Andrew Livingstone, 2006, Otomaddesellik / Automateriality.

Strauss, C. (2012). *Shifting Paradigms in Contemporary Ceramics: The Garth Clark and Mark Del Vecchio Collection*. Yale University Press. s. 266.

Livingstone, kilin maddeselliğini kavramsal bir araç olarak kullanır ve figürin nesnesinin hem ev içi hem de müze bağlamlarında belirgin bir anlamsal değere sahip olduğunu vurgular. Figürinlerin seramik üretim süreci içerisindeki dönüşümü, seramik disiplini açısından anlamlı bir etki yaratır. Bu bağlamda, pişmemiş ve pişirilmiş materyaller arasında kurulan simbiyotik ilişki dikkat çeker. Görsel 11’deki Livingstone’ın aynı yıl ürettiği bir diğer çalışması olan “Celebrity Obsession” videonun yerleştirmeye dahil edilmesiyle birlikte, sanatçının karma medya pratiğinde kayda değer bir ilerlemeye işaret eder. Elisa Siegel’in “Into the Room of Dream” adlı eserine benzer biçimde, bu yerleştirme izleyiciye, başka bir izleyici kitlesine tanıklık ediyormuş hissi uyandırır. Ancak bu bağlamda söz konusu olan izleyici kitlesi, geleneksel tekniklerle biçimlendirilmiş ancak tamamlanmamış seksen adet sırsız porselen figürden oluşur.

Görsel 11. Andrew Livingstone, 2007, Ünlü Takıntısı / Celebrity Obsession.

Strauss, C. (2012). *Shifting Paradigms in Contemporary Ceramics: The Garth Clark and Mark Del Vecchio Collection*. Yale University Press. s. 267.

Livingstone’ın yerleştirmesinde kullanılan biblolar, izleyicilere, Belfast’ta yaşayan bir Staffordshire Flatback figürin koleksiyoncusuyla gerçekleştirilen röportajı izliyorlarmış izlenimi sunar. Video, koleksiyoncunun yaşam alanında, figürinlerle baştan sona kuşatılmış bir iç mekânda çekilmiştir. Bu bağlamda, figürinlerin mekânı hem fiziksel hem de simgesel olarak kuşattığı, adeta bir koleksiyon evreni oluşturduğu görülmektedir. Video boyunca koleksiyoncu, çeşitli figürinleri dikkatle ellerine alır, onlara duyduğu bağlılığı ifade ederken, aynı zamanda onlarla ilişkili kişisel anlatıları paylaşır. Kamera, bu anlatım anlarını sabitleyerek izleyiciyi, koleksiyoncunun anlatılarına eşlik eden bir sessiz tanık pozisyonuna yerleştirir. Bu kurgu içerisinde, tamamlanmamış pişmiş toprak figürinler de birer izleyici gibi konumlandırılmış; figüratif bir seyir pratiği içinde, ekranda yer alan koleksiyoncuya yöneltilmiş bakışlarıyla görsel anlatıya entegre edilmiştir.

Livingstone, bu yerleştirmeye izleyiciyi gündelik ve tanıdık bir izleme biçimiyle ilişkilendirirken, bu deneyimi bilinçli olarak gerçeküstü bir bağlamda yeniden yapılandırır. Koleksiyoncu, video görüntüsü aracılığıyla görsel bir nesneye, dolayısıyla izlenmeye açık bir özneye dönüşürken; izleyici ise, bir tür gözetleme pozisyonuna indirgenmiş olur. Bu bağlamda izleyici, hem fiziksel bir izleme pratiğinin öznesi hem de temsilin kurduğu hiyerarşik ilişki içinde konumlandırılmış bir gizli seyirci figürü hâline gelir. Televizyon monitörü, bu kurulumda yalnızca bir gösterim aracı değil, aynı zamanda Livingstone'ın çağdaş medya ortamında ünlü figürlerin meşruiyetini sağlayan araçlara ilişkin eleştirisinin taşıyıcısıdır. Medyanın, özellikle televizyonun, bireyleri tanınırlık ve değer üzerinden temsile taşıyan işlevi, bu yerleştirmede eleştirel bir araç olarak kullanıma sokulmuştur. Eserin sunduğu temel gerilim, tamamlanmamış pişmiş toprak figürinlerin, ekran üzerindeki tamamlanmış figüratif temsillere yönelik hayranlık dolu bakışları üzerinden kurulmaktadır. Figürinler, bu bağlamda hem temsil edilenin izleyicisi hem de izleyenin temsili hâline gelerek, görsel hiyerarşileri ve özne-nesne ilişkilerini sorgulayan çok katmanlı bir görsel düzenleme sunar. Böylelikle, "Celebrity Obsession" tamamlanmış ile eksik olan, izleyen ile izlenen, gerçek ile temsili figür arasında gidip gelen, paradoksal bir izleme rejimini sorunsallaştırır (Strauss, 2012, s. 267).

3. Sonuç

Porselen biblolar, tarihsel süreç içerisinde dekoratif objeler olarak toplumsal statüyü, zevkleri ve estetik anlayışı yansıtan önemli maddi kültür nesnelere olmuştur. 18. yüzyılda Avrupa'daki saray bağlamında yemek masası süslemelerinin bir parçası olarak kullanılan bu figürler, zamanla ev içi dekorasyonun ve koleksiyonculuğun bir parçası haline gelmiştir. Meissen, Dresden ve Capodimonte gibi önemli üretim merkezlerinden çıkan figürler, dönemin sanatsal ve kültürel temsillerini yansıtan eserler olarak varlıklarını sürdürmüştür. Ancak, modern ve çağdaş sanat pratikleri içinde porselen biblolar, geleneksel dekoratif işlevlerinin ötesine geçerek yeni kavramsal ve anlatısal katmanlarla yeniden ele alınmıştır.

Bu dönüşüm, porselen figürlerin geçmişte temsil ettiği burjuva estetiği ve toplumsal statü göstergesi olma işlevini tersine çevirerek, onların yeni anlamlar kazanmasını sağlamaktadır. Figürlerin kırılğan yapısı, sanatçılar tarafından ironi ve eleştirel bir perspektifle kullanılarak geçmiş ve günümüz arasında bağlar kurmakta, modern zaman eleştirisini iç içe geçirmektedir. Özellikle Penny Byrne'un politik müdahaleleri, Barnaby Barford'un popüler kültüre referansları ve Andrew Livingstone'un materyal kullanımına dair yenilikçi yaklaşımları, porselen bibloların çağdaş sanat bağlamında nasıl evrildiğini açıkça göstermektedir.

Bu bağlamda, porselen bibloların çağdaş sanat içinde nasıl yeniden yorumlandığı, disiplinlerarası bir perspektifle değerlendirildiğinde daha da anlam kazanmaktadır. Heykel, yerleştirme, animasyon ve yeni medya gibi farklı sanat formlarının içinde eriyerek yeni kimlikler kazanan bu nesnelere, artık yalnızca dekoratif birer obje olmaktan çıkıp, izleyiciyi düşünmeye ve sorgulamaya teşvik eden eleştirel sanat eserleri haline gelmiştir. Böylelikle, geçmişin geleneksel sanat anlayışını taşıyan bu nesnelere, günümüz sanatçıları tarafından farklı bakış açılarıyla ele alınarak yeni anlatılar üretebilen, dinamik ve dönüşebilir objeler olarak yeniden şekillendirilmiştir.

Porselen bibloların çağdaş sanat bağlamındaki dönüşümü, bu nesnelere sanatçılar tarafından nasıl yeniden kurgulandığı ve içeriksel olarak nasıl dönüştürüldüğü üzerinden değerlendirildiğinde, yalnızca estetik ya da nostaljik öğelerin korunmasıyla sınırlı kalmadığı görülmektedir. Bu nesnelere, çağdaş sanatın eleştirel ve kavramsal yaklaşımlarıyla bütünleşerek, maddi kültürün bağlamsal olarak nasıl yeniden üretilebildiğini ortaya koymakta; aynı zamanda sanatın toplumsal yapılar üzerindeki sorgulayıcı işlevini görünür kılmaktadır.

Kaynakça

- Arcasoy, A., Başkırkan, H. (2020). *Seramik Teknolojisi*. Literatür Yayıncılık.
- Barford, B. (2009). *Barnaby Barford damage goods*. 7 Temmuz 2025 tarihinde <https://barnabybarford.co.uk/work/damaged-goods-film> adresinden alınmıştır.
- Clement, T. (2007, 1 Haziran). Blood, sweat & fears: Penny Byrne. *Artlink*.
<https://www.artlink.com.au/articles/2980/blood-sweat-26-fears-penny-byrne/>
- Chilton, M., Pietropaolo, D. (2001). *Harlequin unmasked: the commedia dell'arte and porcelain sculpture*. Yale University Press.
- Coutts, H. (2001). *The art of ceramics: European ceramic design 1500–1830*. Yale University Press.
- Craftsmanship and collectibles: A historical exploration of ceramic figurines of Europe. (2005) *Vintage Virtue*. 15 Mart 2025 tarihinde <https://vintagevirtue.net/blog/craftsmanship-collectible-historical-exploration-european-figurines> adresinden alınmıştır.
- Euromaxx. (2013). Porcelain artist Barnaby Barford. *Youtube*. 17 Mart 2025 tarihinde <https://www.youtube.com/watch?v=3oLok41Baul> adresinden alınmıştır.
- Housefield, J. (2012). Marcel Duchamp'ın sanatı ve modern Paris'in coğrafyası. *E- Skop*. <https://www.e-skop.com/skopbulten/marcel-duchampin-sanati-ve-modern-parisin-cografyasi/986>
- Kim, S. (2014). *The past and the present: reflections of everyday life in English ceramic figurines* (28240869). [Yüksek Lisans Tezi, Royal College of Art]. ProQuest Dissertations and Theses.
<https://www.proquest.com/dissertations-theses/past-present-reflections-everyday-life-english/docview/2457696398/se-2?accountid=10527>
- Latham, W. (2022). *A history of 18th-century porcelain figures. Homes and antiques*. 28 Mayıs 2024 tarihinde <https://www.homesandantiques.com/antiques/18th-century-porcelain-figures> adresinden alınmıştır.
- Livingstone, A. (2011, 7-11 Mart). *The ceramic regurgitant: sustainability and the readymade [Tam Metin]*. International Ceramics Symposium, Frölunda Culture Centre, Göteborg, İsveç.
<https://sure.sunderland.ac.uk/id/eprint/3923/>
- Livingstone, A. (t.y.). *International Academy of Ceramics*. 4 Temmuz 2025 tarihinde <https://www.aic-iac.org/en/member/andrew-livingstone/> adresinden alınmıştır.
- Martin, M. (2024). Sentimental porcelain. meissen porcelain and enlightenment sensibility in late eighteenth-century saxony. *Diciottesimo Secolo*, 9, 75–84. <https://doi.org/10.36253/ds-15043>

Penny Byrne. (2015). *Pennybyrneartist*. 3 Temmuz 2025 tarihinde <https://pennybyrneartist.com/About~32> adresinden alınmıştır.

Smith, A. (2019). The remixed porcelain sculptures of Penny Byrne. *Hi-Fructose*. 10 Mayıs 2025 tarihinde <https://hifructose.com/2019/12/20/the-remixed-porcelain-sculptures-of-penny-byrne/> adresinden alınmıştır.

Strauss, C. (2012). *Shifting paradigms in contemporary ceramics: the Garth Clark and Mark del Vecchio collection*. Yale University Press.

Walton, I. (2017). Vicious figurines: Penny Byrne's ceramic advocacy. A. Livingstone ve K. Petrie (Ed.). *The ceramic reader içinde* (ss. 431-437). Bloomsbury.

Weiss, K. (2013). Extraordinary art from Australia: art lies in ambush. *Ceramics: Art and Perception*, (94), 39-44.

Görsel Kaynakçası

Görsel 1. Anonim, 1765, Müzik Dersi / Music Lesson. Victoria and Albert Museum, London. Antikalar. 19 Haziran 2025 tarihinde <http://www.antikalar.com/ingiliz-porselenleri> adresinden alınmıştır.

Görsel 2. Michel Victor Acier, 1777, Kırık Köprü/Die zerbrochene Brücke. Matthew, Martin (2024). *Sentimental Porcelain. Meissen Porcelain and Enlightenment Sensibility in Late Eighteenth-Century Saxony*, Diciottesimo Secolo, s. 83.

Görsel 3. Penny Byrne, 2010, Dans Pistinde Cinayet Var / It's Murder on the Dance Floor. HiFructose: The New Contemporary Art Magazine. 10 Mayıs 2025 tarihinde <https://hifructose.com/2019/12/20/the-remixed-porcelain-sculptures-of-penny-byrne/> adresinden alınmıştır.

Görsel 4. Penny Byrne, 2007, Guantanamo Körfezi Hatıraları / Guantanamo Bay Souvenirs. Blood, Sweat and Fears isimli ilk solo sergisinden. Artlink. 03 Nisan 2025 tarihinde <https://www.artlink.com.au/articles/2980/blood-sweat-26-fears-penny-byrne/> adresinden alınmıştır.

Görsel 5. Penny Byrne, 2006, H5N1. myModernMet. 13 Mayıs 2025 tarihinde <https://mymodernmet.com/shockingly-satirical-porcelain-sculptures> adresinden alınmıştır.

Görsel 6. Penny Byrne, 2015, AvrupaAvrupa/EuropeEurope. Pennybyrneartist. 07 Mart 2025 tarihinde <https://pennybyrneartist.com/EuropaEuropa-2015~156?p=120> adresinden alınmıştır.

Görsel 7. Penny Byrne, 2007, Hiroshi ve Arkadaşları Balina Keyfi Yaşıyor / Hiroshi and His Friends Are Having a Whale of a Time. Pennybyrneartist. 26 Mart 2025 tarihinde <https://culturepublic.wordpress.com/2009/02/18/looking-penny-byrne/> adresinden alınmıştır.

Görsel 8. Barnaby Barford, 2009, Aile Ziyafeti / Family Feast. The Good, The Bad, The Belle serisinden. BarnabyBarford. 18 Nisan 2025 tarihinde <https://barnabybarford.co.uk/work/the-good-the-bad-the-belle-2009> adresinden alınmıştır.

Görsel 9. Barnaby Barford (Yönetmen: Barnaby Barford), 2008, Hasarlı Mallar/Damage Goods. Stop-frame ve 2D animasyon, 10 dk., 16:9, SD digital file. Yönetmen: Barnaby Barford; Animatörler: Tine Kluth, Leo Nicholson; Prodüksiyon: Charlotte Bavasso, Christopher O'Reilly; Müzik ve ses tasarımı: Chris Branch, Tom Haines of Brains and Hunch. *Nexus Productions Ltd*. Erişim: 17 Haziran 2025, <https://motionographer.com/2008/09/15/barnaby-barfords-damaged-goods/>

Görsel 10. Andrew Livingstone, 2006, Otomaddesellik / Automateriality. Strauss, Cindi (2012). *Shifting Paradigms in Contemporary Ceramics: The Garth Clark and Mark Del Vecchio Collection*. Yale University Press, s. 266.

Görsel 11. Andrew Livingstone, 2007, Ünlü Takıntısı / Celebrity Obsession. Strauss, Cindi (2012). *Shifting Paradigms in Contemporary Ceramics: The Garth Clark and Mark Del Vecchio Collection*. Yale University Press, s. 267.